
ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

тел. +359 5131/2315; Факс +359 5131/3450
п.к. 9280, гр. Вълчи дол, пл. "Христо Ботев" №1; e-mail: oba@valchidol.bg

---

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

ВЪЛЧИ ДОЛ

2026 год.

Съдържание

1.	Оперативни цели за 2026 г.....	3
1.1	Институционална структура.....	3
1.2	Технически изисквания.....	3
2.	Бюджет.....	3
2.1	Аспекти, свързани с изменението на климата и риска от бедствия.....	3
	2.2 SWOT анализ – Адаптация към климатичните промени в Община Вълчи дол.....	4
2.3	Бюджетът на Община Вълчи дол за 2025 г.....	5
2.4	Проблеми свързани с пропускани или недофинансирани дейности в Бюджета на Община Вълчи дол за 2026 година.....	5
	1. Пожарна безопасност и горски пожари.....	6
	2. Градска защита и гражданска готовност.....	6
	3. Мониторинг, анализ и координация.....	6
	4. Инфраструктурна устойчивост.....	6
	5. Образование и осведоменост.....	6
2.6	Други източници на финансиране.....	7
3.	Срок за реализация.....	7
4.	Очаквани резултати.....	7
4.1	Специфични очаквани резултати.....	8
5.	Индикатори за изпълнение.....	9
5.1	Индикатори за ефективност и система за мониторинг и отчетността в изпълнението на Плана за намаляване на риска от бедствия – Община Вълчи дол.....	9
5.2	Индикатори за ефективност.....	10
5.3	Система за мониторинг и отчетност.....	10
6.	Отговорни институции/заинтересовани страни.....	11
7.1	ОСНОВНА ЦЕЛ:.....	11
7.	ГОДИШЕН ПЛАН за 2026 г. за изпълнение на Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025 г.....	13
11.	Методика за формиране на бюджета.....	17

За изпълнение на общинската програма за намаляване на риска от бедствия се приемат годишни планове.

Община Вълчи дол е обект на някои от основните видове природни опасности, включително по отношение на загубата на живот. Честотата на климатичните екстремни събития се очаква да се увеличат с изменението на климата, което потенциално ще изостри тази тенденция през следващите години. Понастоящем рискът от бедствия представлява една от най-сериозните заплахи за приобщаващото устойчиво социално-икономическо развитие.

1. Оперативни цели за 2026 г.

Рамката на Сендай [2], изрично посочи важноста и ползността на събирането и анализа на данни за загуби като едно от действията, които ще помогнат както на държавата, така и на отделна община, да повишат знанията си за рисковете, пред които са изправени.

Дейности

1.1 Институционална структура

Първите стъпки, които са предприети в процеса на наблюдение (базирани на рамката на Сендай), е определянето на координатор за наблюдение, избор на институции, участващи в процеса на наблюдение, и определяне на ролите и отговорностите на избраните институции. Всичко това може и трябва да се върши от служителя по ОМП при Община Вълчи дол, който тясно си взаимодейства с Националния координатор по Сендай - ГДПБЗН.

1.2 Технически изисквания

Различните институции носят отговорност за докладване срещу един или повече от 38-те глобални индикатора или показатели въз основа на гореспоменатата структура. Освен това се очаква Община Вълчи дол да разработи свой собствен набор, съобразен с национално определени цели и показатели за мониторинг и прилагане на персонализираното отчитане в съответствие с нуждите и изискванията на националните стратегии за намаляване на рисковете.

2. Бюджет

2.1 Аспекти, свързани с изменението на климата и риска от бедствия

- През 2024 и 2025 г. Община Вълчи дол постепенно увеличава фокуса върху мерките, свързани с управлението на климатичния риск и превенция на бедствията. Нарастващите разходи за почистване на речни корита и устойчиви капиталови инвестиции показват засилено внимание към уязвимата градска инфраструктура.

- Засилена превенция: Програма за намаляване на риска от бедствия е приета с участието на експерти и гражданско общество, включително мерки по оценка на климатичния риск (council.sofia.bg).

Има ясно утвърден ресурс и институционална рамка за справяне с климатичните промени и рискове от бедствия. Засега усилията са насочени към инфраструктура и екология, но има пространство за допълнителни иновации, информационни системи и партньорства с граждани.

2.2 SWOT анализ – Адаптация към климатичните промени в Община Вълчи дол

Силни страни

- Относително добра приходна база и нарастващ общински бюджет.
- Съществуващи стратегии и програми за устойчиво развитие, управление на риска от бедствия и озеленяване.
- Развита/планирана система за мониторинг и ранно предупреждение (какви са системите за наблюдение на нивото на реките в общината) чрез дирекциите на общината и партньорите (РДПБЗН, НИМХ и др.).

Слаби страни

- Липса на интегрирани системи за координация между звената (екология, строителство, социални дейности).
- Недостатъчно актуализирани оценки на уязвимостта по райони.
- Липса на разработени сценарии за различни бедствия и анализ на промените.
- Ограничена гражданска ангажираност при превенцията и наблюдението на бедствия.
- Слабо взаимодействие с научни институти, специализирани фирми, НПО по отношение анализ и разработване и прилагане на съвременни мерки за мониторинг и превенция.

Възможности

- Финансиране чрез Horizon Europe, LIFE, Плана за възстановяване и устойчивост и други програми на ЕС.
- Развитие на публично-частни партньорства за зелена и хидрологична инфраструктура.
- Използване на дигитални технологии, гражданска наука и мобилни приложения за докладване и предупреждение.
- Разработване на СОП за конкретни видове заплахи

Заплахи

- Засилващи се екстремни климатични явления: проливни валежи, жеги и засушаване, наводнения.
- Риск от замърсяване, влошаване на качеството на води и почви в урбанизирани територии.
- Несъответствие между местните действия и националната законова рамка при бедствия и климатична адаптация.

Препоръки за проектни насоки по климатична адаптация и намаляване риска от бедствия

- Разработване на планове за адаптация към климатичните промени .с приоритетно картографиране на уязвими зони.
- Внедряване на зелена инфраструктура (зелени покриви, дъждовни градини, буферни зони) в уязвими квартали.
- Мобилизиране на местните общности чрез образователни кампании, гражданска наука и дигитални платформи за докладване.
- Изграждане на интегрирани системи за ранно предупреждение и мониторинг на хидрометеорологични и геоопасности и рисков.
- Разширяване на сътрудничеството с научни и технически институции (университети, БАН, НИМХ) за прогнозиране и анализ на риска.
- Кандидатстване по програми като Horizon Europe (CLIMA), LIFE, и Climate KIC за финансиране на пилотни проекти и иновации.

2.3 Бюджетът на Община Вълчи дол за 2025 г.

Бюджетът на Община Вълчи дол за 2025 г. съобразен с Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза на държавата и с тенденциите в развитието на икономиката.

2.4 Проблеми свързани с пропускани или недофинансирани дейности в Бюджета на Община Вълчи дол за 2025 година.

Въпреки, че бюджетът на Община Вълчи дол е разработен с ясни приоритети, като са отчетени и нормативните изисквания, и са взети предвид влезлите в сила решения на общинския съвет, не се е взело предвид усложнената климатична обстановка вследствие на големи и продължителни горещини и засушаване, риска от горски и градски пожари и други бедствия свързани с изменение на климата – топлинни острови, поройни наводнения, свлачища и др.

1. Пожарна безопасност и горски пожари

- Липса на предвидено финансиране за изграждане на **пожаронаблюдателни кули**
- Няма осигурено финансиране за **термални дронове** и камери;
- Липсва регламентирано поддържане на **просеки и буферни зони** в горите;
- Не са предвидени достатъчно средства за **граждански доброволни формирания за бърза реакция**.

2. Градска защита и гражданска готовност

- Няма предвидено закупуване или обновяване на **автономни филтриращи системи** (вкл. филтри за въздух, радиационни детектори и дозиметри за убежища и за районите);
- **КСЗ** често не са картографирани, не са ревизирани и не подлежат на текуща поддръжка;
- Не се разработват **градски маршрути за евакуация** и „безопасни точки“ за населението при масови бедствия. Ако има, те не са познати на гражданите.

3. Мониторинг, анализ и координация

- Оперативните центрове са **недостатъчно обезпечени с персонал и софтуер** за анализ в реално време;
- Липсва **интегрирана система за мониторинг** на данни от климат, хидрология, замърсяване и инфраструктура (включително ГИС);
- Липсва мониторинг и анализ на промените
- Община Вълчи дол не разполага със звено за **климатичен и социален анализ на риска**, нито със собствен капацитет за комуникация с уязвими групи.

4. Инфраструктурна устойчивост

- Не се отчита нуждата от **защитни стени, диги и буферни зони** в нови урбанизирани зони около речни корита;
- Няма средства за изграждане на **автоматизирани преливници** или системи за задържане на дъждовни води;
- Липсва програма за **устойчиво управление на свлачища и подпочвени движения**.

5. Образование и осведоменост

- Не са планирани достатъчно кампании за **обучение на граждани, ученици и служители** при бедствия;
- Липсва **дигитална платформа/апликация** за подаване на сигнали и получаване на инструкции;
- Няма обособена **стратегия срещу дезинформация**, фалшиви новини и паника при кризи.

2.6 Други източници на финансиране

Председателят на съвета за намаляване риска от бедствия по чл. 65а, ал. 1 ежегодно до месец април внася в съвета по чл. 64а, ал. 1 доклад за приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия, за които е необходимо финансиране през следващата календарна година.

Осигуряване на финансиране чрез създаването на публично-частни партньорства или взаимно изгодно сътрудничество между публични институции.

Допълнителни финансови средства се осигуряват, като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници, за реализиране на превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране чрез решения на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет. Тези средства трябва да са в рамките на предвидените по резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и да са част от определения лимит, съгл. чл. 56, ал. 2 от Закона за защита при бедствия и Постановлението на Министерския съвет за изпълнение на Държавния бюджет на Република България за съответната година.

Финансиране на дейностите съгласно Общинската програма за намаляване риска от бедствия, следва да имат принос за постигане на стратегическите цели на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия, както и за изпълнението на една или повече от оперативните цели от Националната програма за намаляване на риска от бедствия. Също така, от съществено значение е дейностите да водят до решаване на конкретни проблеми, свързани с намаляване на риска от бедствия и/или повишаване на готовността, и/или изграждане на способности за реагиране на общинско ниво.

3. Срок за реализация

В предложения годишен план за намаляване риска от бедствия, сроковете са с хоризонт 12-24 месеца.

4. Очаквани резултати

Приоритетна задача трябва да бъде функционалното доизграждане на създадения Общински интегриран център за намаляване риска от бедствия. Без него, без ежедневната работа по идентифициране на проблемите, управление на големи бази данни, създаване на модели, симулации, сценарии за реагиране и споделяне на информацията между структурите на Община Вълчи дол и заинтересовани организации, няма да може да се изпълняват задачите предвидени в програмата и плана за защита и намаляване риска от бедствия.

а. Общи очаквани резултати.

Изготвяне на доклади, които ще предоставят оценка на напредъка в изпълнението, ключови постижения, включително възникващи възможности. Те ще включват препоръки за коригиращи действия и за корекции на желаните резултати и цели. Председателят на съвета по чл. 65а, ал. 1 ежегодно до месец април внася в съвета по чл. 64а, ал. 1 доклад за приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия, за които е необходимо финансиране през следващата календарна година. Отчетите за изпълнението ще бъдат представени на ръководството, с копие до съответните отдели и служби, в съответствие с инструкциите на персонала и ще бъдат утвърдени от кмета на Община Вълчи дол.

1. Идентифицирани и разработени механизми, за да гарантират, че всички данни по отношение на системата за управление на информацията се събират едновременно в процеса на създаване и поддържане на институционален капацитет. Създават се и се поддържат механизми за съхраняване на точни записи на планове и стратегии за управление и намаляване на риска от бедствия, доклади, меморандуми, кореспонденция и политики и законодателство по отношение на управлението на риска от бедствия.

За да се получат желани резултати, анализът на тенденциите е податлив както на техническа, така и на репутационни манипулации, особено, когато анализирания данни съдържат или силно разпръснати стойности или отклонения (т.е. точки с данни, които са много по-високи или по-ниски от средните). Когато поредиците от данни съдържат разпръснати стойности или екстремни стойности, съществува голяма несигурност, която трябва да се отчете при анализ на тенденциите преди да се достигне до заключения.

2. Разработва се специфична комуникационна стратегия, като подкрепя на политика за управление на риска от бедствия на общината. Планира се разработването на специфична медийна политика за управление на риска от бедствия. Образованието, обучението, обществената осведоменост и научните изследвания (управление на знанията) са анализирани по отношение на институционалния капацитет и са идентифицирани и приложени подходящи механизми за справяне със съответните нужди.

3. Създават се ефективни механизми за осигуряване на добро финансово управление Бизнес план и бюджет за управление на риска от бедствия за текущата и следващата финансова година, които се изготвят, представят и одобряват.

4.1 Специфични очаквани резултати.

- Намаляване уязвимостта на населението от бедствия;

- Подобряване на координацията и ефикасността при реализиране на дейностите за намаляване на риска от бедствия в отделните сектори;
- Повишаване ефективността от инвестираните средства в дейности за намаляване на риска от бедствия;
- Подобряване качеството на споделената информация и данни за риска от бедствия;
- Използване на публично-частно партньорство за постигане на по-добри резултати в областта на намаляване на риска от бедствия;
- Повишаване използването на иновации и технологии в областта на намаляване на риска от бедствия.

5. Индикатори за изпълнение

Индикаторите предоставят полезни готови системи за проследяване на постигнатия напредък на нива от набор от дейности или поддейности, идентифициране на силните и слабите области и улесняване на корекциите в средата, за постигане на целите. Разработване и прилагане на ключови поддържащи механизми, за да се даде възможност за постигане на целта за установяване на интегриран институционален капацитет.

ПОКАЗАТЕЛИ/ИНДИКАТОР ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА

Индикаторите са преди всичко инструмент за управление - те осигуряват средство за измерване на това, което всъщност се случва спрямо това, което е било планирано или очаквало, и следователно предлагат поглед върху ефективността на дадена политика или програма по отношение на качество, количество и навременност, както и всички непредвидени последици [4]. Все още няма консенсус кои показатели могат да се използват за измерване на устойчивостта на града [6].

Индикатори на резултатите - за измерване на непосредствените и конкретни резултати, постигнати с вложенията, като укрепени къщи, свободни от риск от наводнения и земетресения или броя на обучените хора. **Индикатори на резултатите** - за измерване на резултатите на ниво бенефициенти, в социално и икономическо отношение, като напр. част от населението, получаващи ранни предупреждения, или с къщи, свободни от риск от наводнения. **Показатели за въздействие** - за измерване на общото въздействие върху обществото, като намалена уязвимост към опасности или сигурност на поминъка.

5.1 Индикатори за ефективност и система за мониторинг и отчетността в изпълнението на Плана за намаляване на риска от бедствия – Община Вълчи дол.

Следващата таблица съдържа ключови индикатори за ефективност, предназначени за проследяване на напредъка и ефекта от изпълнението на мерките по Плана за намаляване на риска от бедствия в Община Вълчи дол.

Включена е и система за мониторинг и отчетност, насочена към устойчиво управление, превенция и готовност при бедствия.

5.2 Индикатори за ефективност

Таблица 3: Индикатори за ефективност

№	Индикатор	Единица	Базово ниво	Целева стойност (2025–2027)	Метод на измерване
1	Брой обработени сигнали и инциденти	бр.		≥ 95% в рамките на 30 мин.	Оперативен дневник
2	Дял на почистените речни корита	%	65%	≥ 90%	Технически отчети
3	Обучени доброволци	бр.		≥ 100	Протоколи от обучения
4	Покритие на база данни за убежища	%		100%	ГИС база / проверки
5	Брой учения по сценарии	бр.	2/год.	≥ 6/год.	Отчети от събития
6	Време за реакция при сигнали	мин.	45 мин.	≤ 30 мин.	Регистър на екипите
7	Автоматизирани системи за предупреждение	бр.	0	≥ 1	Внедрен софтуер
8	Финансиране за бедствия спрямо бюджет	%	35%	≥ 50%	Бюджетен отчет
9	Обществена удовлетвореност	%	неизмерван	≥ 70%	Анкета
10	Брой реализирани партньорства	бр.	0	≥ 3	Проектни отчети

5.3 Система за мониторинг и отчетност

За проследяване на ефективността от изпълнението на Плана за намаляване на риска от бедствия се въвежда следната система:

1. Създаване на звено/работна група за мониторинг в рамките на общината.
2. Проследяване на индикаторите на всеки 6 месеца чрез междинни отчети от звената по дейности.
3. Централизиран анализ и оценка на напредъка на база отчетените данни.
4. Публичен годишен доклад до Общинския съвет със сравнителен анализ и препоръки.
5. Възможност за корекция на мерките в Плана при отклонения или идентифицирани нови рискове.

6. Провеждане на независим одит или външна оценка на ефективността веднъж на 3 години.
7. Включване на обществени и академични представители в процеса на валидиране на индикаторите.
8. Използване на ГИС и дигитални инструменти за визуално проследяване и анализ на напредъка

6. Отговорни институции/заинтересовани страни

Заинтересованите страни са юридически лица и организации, които имат дял в резултата от процеса на оценка на риска. Те могат да бъдат пряко отговорни за намаляване на специфичен риск в общината. Те могат да бъдат пряко засегнати от рисковете в общността и / или мерките, избрани за тяхното контролиране, като местните жители, администрация и юридически лица. Те могат да разполагат с информация, важна за картографиране на опасностите или оценка на рисковете. Първият набор от заинтересовани страни са държавните служители, които работят за Община Вълчи дол; геолози, инженери, планиращи земеползване и др. академични и изследователски институции, които могат да предоставят технически опит. Те също могат да предложат персонал (студенти), места за срещи, най-новите данни, свързани с населеното място, и ресурси за обучение. Някои местни и международни неправителствени организации могат да предложат опит и ресурси, както и местни знания, особено ако имат работил дълго време в населено място

ОБОБЩЕНИ ЗАДАЧИ НА ГОДИШНИЯ ПЛАН ЗА НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Планираните задачи, които се определят в годишния план за намаляване риска от бедствия на Община Вълчи дол се основават и отразяват обобщените резултати от Програмата за намаляване риска от бедствия.

7.1 ОСНОВНА ЦЕЛ:

Основната цел на Плана за намаляване риска от бедствия на Община Вълчи дол е в синхрон с оперативната рамка на Сендай - „Значително намаляване на риска от бедствия и загуби в живота, поминъка и здравето и в икономическите, физическите, социалните, културните и екологичните активи на хората, бизнеса, общностите и страните“ до 2030 г. Целта е описана в параграф 17: „Предотвратяване на нови и намаляване на съществуващия риск от бедствия чрез прилагане на интегрирани и приобщаващи икономически, структурни, правни, социални, здравни, културни, образователни, екологични, технологични, политически и институционални мерки, които предотвратяват и намаляват излагането на опасност и уязвимостта към бедствие, увеличават готовност за реакция и възстановяване и по този начин засилване на устойчивостта.“ [2].

Въпреки, че рамката на Сендай е насочен към държавите, Община Вълчи дол използва заложеният подход в рамката, основан на риска към устойчивото развитие и е тясно свързан със специфични изисквания по отношение на събирането и анализа на данни. Подновените ангажименти и търсенето на стабилни и основани на факти насоки по управлението и намаляването на риска, изискват трансформация на поведението и практиката в множество измерения. Те включват данни, политика, протоколи за планиране, механизми за сътрудничество за ефективно вземане на решения и технически и функционални възможности за изпълнение. Изискванията за данни за постигане на тези цели изискват координация между различните структури на различни нива.

За да се предложи и изпълни План за намаляване риска от бедствия, на база на Програмата за намаляване риска от бедствия, Община Вълчи дол и всички заинтересовани страни приемат, че:

Перспективата се измести от разглеждането на бедствията като непредсказуеми и неизбежни събития, с които се занимават звената за реагиране, към признаването, че ние сами създаваме социалните, икономическите и политическите условия, които увеличават риска от бедствия. Градовете са уязвими на ефектите от природни и предизвикани от човека бедствия поради сложен набор от взаимосвързани фактори, които трябва да бъдат разгледани от специалисти от различни научно-приложни области и институции.

Управлението и намаляването на риска от бедствия е систематичен процес, който взема предвид всички тези фактори и използва потенциала, иновациите и синергиите, които са на разположение за намаляване на въздействието на опасностите и за намаляване на рисковете от

бедствия във всичките му пет фази за смекчаване, предотвратяване, готовност, реагиране и възстановяване на бедствия.

За да бъде Планът ефективен и да се изпълнява в посочения период от време, Община Вълчи дол планира да:

- се събира, анализира, и предоставя обобщени доклади за риска от различни видове бедствия за взимане на решения и да предоставя информацията на заинтересованите служби.

В рамките на „ОМП“ да се концентрира получаването на структурирани данни от различни източници, в това число и от спътникова информация, данни от сензори, където цялата постъпваща информация да се визуализира чрез ГИС ресурси.

- Идентифицира, анализира, оценява и разработва методология за системно включване на управлението на риска от отделни и свързани бедствия и изменението на климата в инфраструктурни проекти.

- Съставяне на подходящи планове, програми, методологии и проекти за намаляване на риска от бедствия.

- Съгласуване на предложените планове, програми и проекти за намаляване на риска от бедствия получени от всички райони на Община Вълчи дол. Това е изключително важно за съставяне на подробни планове и проекти за намаляване на риска от бедствия.

Всички дейности трябва да бъдат подложени на мониторинг и контролирани чрез измерими показатели и оценка на резултатите от плана за управление при бедствия, за да се предприемат коригиращи действия. Този процес трябва да се извършва непрекъснато, за да се гарантира, че управлението на бедствия е устойчиво и че промените могат да се извършват своевременно, когато е необходимо. Важна предпоставка за изпълнението на Програма и План за намаляване риска от бедствия в Община Вълчи дол е разширяване функционалността и изграждане на допълнителен капацитет на „Център за превенция на бедствия, аварии и кризи – Надежда“, съобразно новите условия и технологии налични към 2023 година. При липса на такава възможност, всички цели, оценки, анализи и задачи поставени в програмата и плана за намаляване риска от бедствия, ще се окажат трудно изпълними.

7. ГОДИШЕН ПЛАН за 2026 г. за изпълнение на Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025 г.

За изпълнението на Общинския план за намаляване на риска от бедствия е необходимо:

Да бъдат ангажирани всички компетентни дирекции и общински предприятия на Община Вълчи дол. Всяка дирекция, институция или организация с отношение към превенцията, готовността, реагирането или възстановяването при бедствия е задължена да представи собствен план или програмен документ, който:

- включва конкретни мерки за намаляване на риска;
- определя отговорности, ресурси и необходими дейности;
- съдържа финансово обезпечаване и източници на финансиране;
- е съобразен с Общинската програма за намаляване на риска от бедствия.

Така се гарантира, че Планът е реалистичен, изпълним и устойчив, а отговорността е разпределена между всички звена на общинската администрация.

Настоящият Годишен план за намаляване на риска от бедствия на Община Вълчи дол за 2026 г. е изготвен в съответствие с Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2021–2025 г., Закона за защита при бедствия [1] и приоритетите на Община Вълчи дол за осигуряване на безопасна, устойчива и подготвена градска среда. Планът включва дейности, насочени към превенция, готовност, реагиране и възстановяване при бедствия, като акцентът е върху обучението на населението, модернизацията на системите за ранно предупреждение, наблюдението на критични обекти и повишаването на институционалния капацитет. Планът е съобразен с получените предложения и материали от всички заинтересовани.

Таблица: Мерки и финансиране на Община Вълчи дол за изпълнение на Плана за намаляване на риска от бедствия

№	Дейности	Бюджет в евро	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорни институции
1	Обща координация и управление на риска – разработване и актуализация на Плана за намаляване на риска; създаване на ГИС система за рискове; ежегодни учения и обучения – ученици.	3000 €	2026-2027г.	Актуализиран план и проведени ежегодни учения.	Брой учения; наличен актуален план.	РДПБЗН; БЧК; районна администрация
2	Наводнения и воден риск – почистване на речни корита, мониторинг на заливни зони, изграждане на защитни диги и отводнителни системи.	10 000 €	2026-2027г.	Намален риск от наводнения и подобрена защита на инфраструктурата.	Километри почистени участъци; брой укрепени обекти.	Община, Басейнова дирекция; МРРБ
3	Свлачища и ерозионни процеси – укрепване на рискови терени,	10 000 €	2026-2027г.	Стабилизиране критични терени и намален	Брой укрепени зони; % намаление на	МРРБ, Община

	геотехнически проучвания и изграждане на укрепителни съоръжения. Разработка и поставяне на сензори.			риск от свлачища.	свлачищата.	
4	Градска мобилност и транспортен риск – създаване на система за реагиране при транспортни инциденти и осигуряване на аварийни маршрути.	2000 €	2026-2027г.	Повишена готовност при транспортни и аварии и осигурени обходни маршрути.	Средно време за реакция; брой осигурени маршрути.	Община; МВР; БДЖ
5	Енергийна устойчивост и аварийно захранване – създаване на резервни генератори за стратегически обекти и ревизия на енергийната инфраструктура.	Електроразпределителни дружества; Булгартрансгаз;	2026-2027г.	Гарантирано аварийно захранване на стратегически обекти.	Брой обекти с резервно захранване	Електроразпределителни дружества; Булгартрансгаз;
6	Сграден фонд и сеизмична устойчивост – проверка и укрепване на обществени сгради, училища, детски градини и болници.	Кадастър; МРРБ; Камара на инженерите	2026-2027г.	Подобрена безопасност на сградния фонд и устойчивост при земетресения.	Брой обследвани и укрепени сгради.	Кадастър; МРРБ; Камара на инженерите
7	Здравна готовност и пандемии – разработване	МНЗ РЗИ – Варна; БЧК	2026-2027г.	Повишена здравна готовност и възможност	Брой изготвени планове; %	МНЗ РЗИ – Варна; БЧК

	на планове за карантина и медицинска реакция; резервни пунктове за хуманитарна помощ.			и за бърза реакция.	обхванато население.	
8	Социална защита и подслон – поддържане на списък с временни убежища и подготовка на социални центрове за бедствия. Споразумения с веригите.	1000 €	2026-2027г.	Осигурени временни убежища и социални услуги при кризи.	Брой места за подслон; брой центрове.	Община, МТСП; НПО
9	Околна среда и пожари – противопожарн и просеки, контрол на растителността, мониторинг на въздуха при пожари.	МОСВ, РДПБЗН;	2026-2027г.	Намален риск от пожари и подобро качество на въздуха.	Км почистени просеки; брой измервателни пунктове.	МОСВ, РДПБЗН;
10	Киберсигурност и защита на данни – резервно съхранение на данни и план за непрекъсваемост на услугите при кризи.	„Информационно обслужване и технологии“; ДАЕУ	2026-2027г.	Осигурена защита на данните и устойчивост на ИТ системите.	Наличие на резервни копия; време за възстановяване.	„Информационно обслужване и технологии“; ДАЕУ
11	Образование и култура – въвеждане на обучение за действия при бедствия в училищата и обществени	Дирекция „Образование“; МОН; БЧК; училища, РПБЗН,	2026-2027г.	Повишена култура за безопасност сред ученици и граждани.	Брой обучени ученици; % училища обхванати.	Дирекция „Образование“; МОН; БЧК; училища, РПБЗН,

	кампании за безопасност.					
12	Комуникации и обществена информираност – изграждане на кризисен комуникационен център и поддръжка на портал за предупреждения.	1000 €	2026-2027г.	Подобрена обществена информираност и време за реакция.	Време за оповестяване; посещения на сайта.	Община;
13	Финансово планиране и резерви – създаване на резервен фонд за действия при бедствия и застраховане на общински имоти.	Дирекция „Финанси“; Застрахователи, МФ	2026-2027г.	Обезпечен финансов резерв за бързи реакции при бедствия.	Размер на фонда; брой застраховани обекти.	Дирекция „Финанси“; Застрахователи, МФ

11. Методика за формиране на бюджета

Бюджетът, който е в таблиците, е разработен по комбиниран модел на база:

1. ГОДИШЕН ПЛАН за 2025 г. за изпълнение на Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025 г.
2. Нормативни изисквания и рамки – от Закона за защита при бедствия (33Б), Закона за публичните финанси и Националната програма за намаляване на риска от бедствия (2021–2025 г.);
3. Методическите указания на ГДПБЗН–МВР и МРРБ за планиране на дейности по превенция и готовност.
4. Получени материали от дирекции към Община Вълчи дол.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

В оценката на Европейската агенция за околна среда [9]; се определят 36 основни риска, свързани с климата, в Европа, групирани в пет големи групи: екосистеми, храни, здравеопазване, инфраструктура, икономика и финанси. Повече от половината от основните рискове, посочени в доклада, изискват повече незабавни действия, като осем от тях са особено спешни, главно за опазване на екосистемите, защита на населението срещу високите температури, защита на

населението и инфраструктурата от наводнения и горски пожари, както и за осигуряване на жизнеспособността на европейските механизми за солидарност, като фонд „Солидарност“ на ЕС.

За съжаление в стратегиите не се предвиждат редица мероприятия за смекчаване въздействието на климатичните промени. Липсата на вода, недостатъчните водоеми, липса на кладенци и сонди, изветряне на плодороден.

Литература:

1. Закон за защита при бедствия, обн. ДВ. бр.102 от 19 декември 2006 г, изм. и доп. ДВ. бр. 60 от 7 юли 2020 г., чл. 6Д
2. Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030
3. Институт за пазарна икономика. Макроикономически анализ и прогноза за нуждите за изготвяне на бюджет на Община Вълчи дол за 2021 г.
4. Indicators for Measuring the Integration of Disaster Risk Reduction in UN Programming, 2015
5. Winderl, Disaster Resilience Measurement: Stocktaking of ongoing efforts in developing systems for measuring resilience (UNISDR, Switzerland, 2014)
6. Национална програма за намаляване риска от бедствия 2021-2025 г., Министерски съвет
7. Програма за техническа помощ за управление на риска от бедствия – България Технически семинар 19 януари 2021 г. World Bank Group
8. БЮДЖЕТ 2025 ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА И ПРОГНОЗА ЗА ПРИХОДИТЕ
9. <https://www.eea.europa.eu/bg/highlights/ievropa-nie-ie-podghotviena-za>

Годишен план за намаляване риска от бедствия за Община Вълчи дол е утвърден със Заповед №26-262/26.03.2026 г. На Кмета на Община Вълчи дол.